

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen en opmerkingen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de kasseiweg Doornestraat in Hoegaarden

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Hoegaarden, 1ste afdeling, sectie Q

Objectnummer: 4.01/24041/144.1

-

Dossiernummer: 4.001/24041/105.1

Omschrijving:

Kasseiweg Doornestraat, Hoegaarden

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 26/02/24

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2024-02-26 14:22:32 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE

1. Adviezen en opmerkingen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 13 november 2023.

Natuur en Bos

Het agentschap Natuur en Bos bracht op 11 december 2023 een gunstig advies uit over deze bescherming maar vraagt onderstaande informatie aan het beschermingsdossier toe te voegen:

- Holle wegen en hun vegetatie zijn op basis van artikel 7 van het Besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Vegetatiebesluit) verboden te wijzigen kleine landschapselementen. Van het wijzigingsverbod kan slechts worden afgeweken middels het verkrijgen van een ontheffing, aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos.

- Holle wegen bestaan uit het vlakke weggedeelte, de taluds en de schouders van de taluds. Waar deze schouders van de taluds (eerste twee meter bovenop talud) op aanpalende percelen zijn gelegen, dient een eventueel beschermingsbesluit ook die gedeelten van die private percelen te omvatten.

- Holle wegen en hun vegetaties moeten als kleine landschapselementen worden beheerd volgens de code van goede natuurpraktijk (zie bijlage 1 onderaan

[https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20k](https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20kleine%20landschapselementen%20(3)%20moet,bosjes%2C%20bronnen%2C%20dijken%2C%20grachten)

[20landschapselementen%20\(3\)%20moet,bosjes%2C%20bronnen%2C%20dijken%2C%20grachten](https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20k))

- In het beheerplan vastgelegde maatregelen kunnen geen voorrang hebben op bovenstaande regelgeving.

- Onderstaande direct werkende normen zijn hierbij van toepassing:

Artikel 16 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997

Artikel 7 Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21.10.1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 23.07.1998

Artikel 81 en 90bis Bosdecreet.

- Onderstaande doelstellingen of zorgplichten zijn hierbij van toepassing:

Artikel 14 §1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997.

In navolging van deze wetgeving is de aanleg van "vereiste uitwijkstroken" waarnaar in het beschermingsdossier wordt verwezen, verboden.

Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

De gevraagde informatie wordt toegevoegd aan het inhoudelijk dossier bij de bescherming onder punt 2.4.3. Juridische toestand. Natuur en Bos.

Bij de beheerdoelstellingen wordt volgende zin geschrapt: 'Vereiste uitwijkstroken moeten zorgvuldig ingepast worden met gelijksoortige materialen.'

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerendergoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie:

Het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier. Het inhoudelijk dossier is als volgt aangepast:

Onder 2.4.3. Natuur en Bos wordt volgende passage toegevoegd:

- Holle wegen en hun vegetatie zijn op basis van artikel 7 van het Besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Vegetatiebesluit) verboden te wijzigen kleine landschapselementen. Van het wijzigingsverbod kan slechts worden afgeweken middels het verkrijgen van een ontheffing, aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos.

- Holle wegen bestaan uit het vlakke weggedeelte, de taluds en de schouders van de taluds. Waar deze schouders van de taluds (eerste twee meter bovenop talud) op aanpalende percelen zijn gelegen, dient een eventueel beschermingsbesluit ook die gedeelten van die private percelen te omvatten.

- Holle wegen en hun vegetaties moeten als kleine landschapselementen worden beheerd volgens de code van goede natuurpraktijk (zie bijlage 1 onderaan

[https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20k](https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20kleine%20landschapselementen%20(3)%20moet,bosjes%2C%20bronnen%2C%20dijken%2C%20grachten)

[20landschapselementen%20\(3\)%20moet,bosjes%2C%20bronnen%2C%20dijken%2C%20grachten](https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20k))

- In het beheerplan vastgelegde maatregelen kunnen geen voorrang hebben op bovenstaande regelgeving.

- Onderstaande direct werkende normen zijn hierbij van toepassing:

Artikel 16 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997

Artikel 7 Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21.10.1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 23.07.1998

Artikel 81 en 90bis Bosdecreet.

- Onderstaande doelstellingen of zorgplichten zijn hierbij van toepassing:

Artikel 14 §1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997.

Onder 3.1. Beheerdoelstellingen, wordt volgende zin geschrapt: 'Vereiste uitwijkstroken moeten zorgvuldig ingepast worden met gelijksoortige materialen.'

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 13 november 2023.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerendergoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 13 november 2023.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Hoegaarden

Het advies werd gevraagd op 13 november 2023.

De dienst Openbare Werken van de gemeente Hoegaarden bracht op 22 december 2023 advies uit over deze bescherming. Voor de kasseiweg Doornestraat merkt de gemeente op dat in het kader van rioleringswerken de kasseiweg wordt opgebroken en opnieuw aangelegd. De omgevingsvergunningaanvraag hiervoor is gepland voor de 1ste helft van 2024. Het ontwerpplan voorziet zowel voor het wegdek als voor de voetpaden een heraanleg met kasseien afkomstig van het opbreken van de weg. Het ontwerp voorziet ook in een kantstrook en boordsteen in beton.

Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

De beheersdoelstellingen in Artikel 3 in het ministerieel besluit vragen 'het behouden, goed beheren en vakkundig herstellen van de technische kenmerken van de kasseiweg met respect voor de historische wegopbouw en het aanwezige steenmateriaal'. Dit betekent dat bij heraanleg moet uitgegaan worden van een maximaal hergebruik van de originele materialen, voor zowel de kasseien als de boordstenen. De geplande heraanleg zit nog in de ontwerpfase. De uit te voeren werken vallen onder de toelatingsplichtige handelingen in Artikel 5. Na de voorlopige bescherming van de kasseiweg kan het agentschap in samenspraak met de gemeente bekijken hoe de voorlopige plannen voor de heraanleg kunnen bijgestuurd worden zodat ook de boordstenen behouden blijven.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 13 november 2023.

De VCOE bracht op 18 januari 2024 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

De commissie erkent dat het beschermingstype 'monument' meest geschikt is voor dit soort onroerend erfgoed. Uit de criterionota blijkt echter dat van de reeds op zichzelf beschermde kasseiwegen, een zestal bescherming geniet als dorpsgezicht of als (cultuurhistorisch) landschap. Het is dus onduidelijk of deze bestaande beschermingen als dorpsgezicht of als (cultuurhistorisch) landschap vandaag toereikend zijn. De commissie vraagt dit te verduidelijken. De commissie suggereert om de motiveringen van voorliggende nieuwe beschermingen op dit punt ook aan te vullen.

Wat betreft de ensemblewaarde van de kasseiweg Doornestraat merkt de criterionota op: '*De kasseiweg Doornestraat komt uit bij een Lourdeskapel aan een kruising van twee veldwegen*'. De commissie stelt vast dat deze historische relatie bijdroeg tot de selectie van de Doornestraat, maar zich niet doorvertaalt in het individuele beschermingsdossier. De wegdelen aan de Lourdeskapel, die recent heraangelegd zijn met kasseien, worden namelijk niet mee afgebakend en het beschermingsbesluit maakt bovendien geen melding van de kapel. De commissie merkt in dat verband op dat andere beschermingsvoorstellen wel heraangelegde wegdelen omvatten (cf. de kasseiweg Hauthem met vermelding van de geïnventariseerde Sint-

Catharinakapel). Het is ook onduidelijk in welke mate de erfgoedwaarden van de Lourdeskapel zijn onderzocht. Het lijkt de commissie dan ook aangewezen om het ensemble van de kasseiweg Doornestraat en de (wegdelen aan de) Lourdeskapel alsnog mee af te bakenen en te waarderen.

Behandeling van het advies:

De commissie erkent dat het beschermingstype monument het meest geschikt is voor dit soort onroerend erfgoed. Uit de criterianota blijkt ook dat niet minder dan 66 van de 72 als op zichzelf staand element beschermde kasseiwegen in Vlaanderen dit statuut kregen. Het voorliggende pakket kasseiwegen volgt in die zin een aanpak die al sinds jaar en dag voor de bescherming van als element op zichzelf staande kasseiwegen geldt als het meest aangewezen. Of de bestaande beschermingen als cultuurhistorisch landschap of stads- en dorpsgezicht voor de zes resterende kasseiwegen volstaan, is geen vraag die binnen het bestek van dit beschermingsdossier moet beantwoord worden. De kasseiweg als op zichzelf staand element, onroerend goed werk van de mens, valt ook volledig onder de decretale definitie van een monument. De keuze voor dit instrument hoeft niet verder te worden verduidelijkt in de dossiers. Het volstaat dat hier het meest geschikte instrument gekozen is, zoals de commissie ook volledig erkent.

De omgeving van de Lourdeskapel werd in 2019-2020 heraangelegd in het kader van de Ruilverkaveling Willebringen. Bij de heraanleg van de kasseiwegen langs de kapel werden de kasseien hergebruikt en bijkomend verstevigd door een betonnen kantopsluiting. In de uitvoering werden de originele boordstenen niet behouden. De selectie van kasseiwegen voor bescherming is in hoofdzaak gebaseerd op de technische waarde die bepaald wordt door de aanwezigheid van alle originele elementen, zowel de kasseien als de boordstenen. Vermits de wegdelen aan de Lourdeskapel niet in aanmerking komen voor bescherming is het evalueren en opnemen van de kapel zelf binnen de bescherming niet aan de orde.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.4. Opmerkingen van de zakelijkrechthouder(s)

De opmerkingen werden gevraagd op 13 november 2023.

De zakelijkrechthouder gaf geen opmerkingen over deze bescherming.

1.5. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier. Het inhoudelijk dossier werd als volgt aangepast:

Onder 2.4.3. Natuur en Bos, werd volgende passage toegevoegd:

- Holle wegen en hun vegetatie zijn op basis van artikel 7 van het Besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Vegetatiebesluit) verboden te wijzigen kleine landschapselementen. Van het wijzigingsverbod kan slechts worden afgeweken middels het verkrijgen van een ontheffing, aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos.
- Holle wegen bestaan uit het vlakke weggedeelte, de taluds en de schouders van de taluds. Waar deze schouders van de taluds (eerste twee meter bovenop talud) op aanpalende percelen zijn gelegen, dient een eventueel beschermingsbesluit ook die gedeelten van die private percelen te omvatten.

- Holle wegen en hun vegetaties moeten als kleine landschapselementen worden beheerd volgens de code van goede natuurpraktijk (zie bijlage 1 onderaan

[https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20kleine%20landschapselementen%20\(3\)%20moet,bosjes%2C%20bronnen%2C%20dijken%2C%20grachten](https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html#:~:text=Onder%20kleine%20landschapselementen%20(3)%20moet,bosjes%2C%20bronnen%2C%20dijken%2C%20grachten))

- In het beheerplan vastgelegde maatregelen kunnen geen voorrang hebben op bovenstaande regelgeving.

- Onderstaande direct werkende normen zijn hierbij van toepassing:

Artikel 16 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997

Artikel 7 Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21.10.1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 23.07.1998

Artikel 81 en 90bis Bosdecreet.

- Onderstaande doelstellingen of zorgplichten zijn hierbij van toepassing:

Artikel 14 §1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997.

Onder 3.1. Beheersdoelstellingen, werd volgende zin geschrapt: 'Vereiste uitwijkstroken moeten zorgvuldig ingepast worden met gelijksoortige materialen.'